

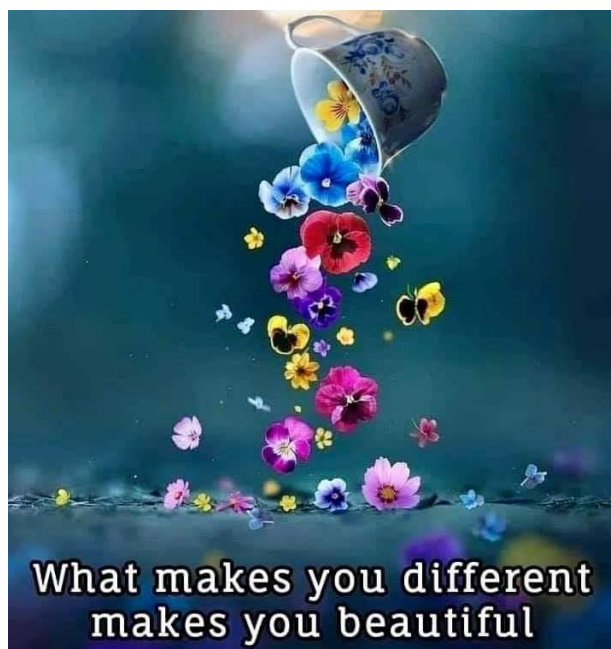

RÆLINGEN
KOMMUNE

Raelingsbarnehagen

Årsplan for Heimen ressursbarnehage

2020/2021

Innhold

Side 3	Velkommen til et nytt barnehageår
Side 4	Om Heimen ressursbarnehage
Side 6	Om Rælingsbarnehagen
Side 6	Pedagogisk plattform
Side 7	Verdiene våre
Side 7	Mål fra handlingsprogrammet
Side 9	Våre kjerneområder
Side 10	Barnehagens formål og innhold
Side 14	Medvirkning
Side 15	Overganger
Side 16	Planlegging, dokumentasjon og vurdering
Side 17	Kalender - Merkedager for hele året

Velkommen til et nytt barnehageår i Heimen ressursbarnehage!

Ifølge lov om barnehager skal alle barnehager utarbeide en årsplan. Årsplanen skal inneholde informasjon om hvordan barnehagen skal arbeide med omsorg, danning, lek og læring. Dette for å fremme barnas allsidige utvikling og for å ivareta samarbeid med barnas hjem. Den skal også gi informasjon om hvordan lovens bestemmelser om innhold skal følges opp, dokumenteres og vurderes. Konkretisering av barnehagens arbeid for barns medvirkning må beskrives i årsplanen. Felles mal for årsplan benyttes av alle kommunale barnehager i Rælingen med hensikt om å fremstå helhetlig ovenfor våre brukere.

Årsplanen er utarbeidet på grunnlag av:

- Lov om barnehage.
- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.
- Rælingen kommunes handlingsprogram.
- Strategi for barnehageeier
- Rælingens standarder for samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole.
- Barnehagens vedtekter.
- Brukerundersøkelse.
- Evaluering av forrige årsplan.

Årsplanens funksjoner ifølge lov om barnehager:

- Et arbeidsverktøy for de ansatte. Dette for å sikre at barnehagens personell styrer barnehagen i en bevisst og uttalt retning. Hver enkelt barnehage avgjør hvilke andre konkrete planer de ønsker å utarbeide for kortere eller lengre perioder.
- Gjennom årsplanen får foresatte et godt innblikk i barnehagens arbeid, og kan se en klar sammenheng mellom de konkrete aktivitetene og de overordnede målene.
- Et grunnlag for barnehagemyndighetens tilsyn i barnehagen.
- Gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, samarbeidspartnere og andre interesserte.

Barnehagens årsplan fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg. Dette gir foresatte mulighet til å kunne påvirke innholdet i barnehagen.

La hverdagsmagien begynne!

Hilsen

Marit Hareide

Enhetsleder

Heimen ressursbarnehage

SUleders navn

Leder av samarbeidsutvalget

Heimen ressursbarnehage

Heimen barnehage åpnet i 2009 dørene og er en kommunal barnehage i Rælingen kommune. Barnehagen har i utgangspunktet 4 avdelinger. For dette barnehageåret har vi gjort en endring for de eldste barna for å ivareta smittevern på en best mulig måte. Sammensetningen er derfor 1 småbarnsavdeling (1 – 3 år) med 13 plasser, en mellomavdeling (1 – 4 år) med inntil 15 plasser og 2 storbarnsgrupper med 12 plasser, og førskolegruppe med 14 plasser.

Barnehagen er lokalisert i et sambruksbygg, som også huser Heimen grendehus, møtelokaler for ulike frivillige organisasjoner og husflidslagets sine lokaler. Med andre ord så er dette et spennende bygg, som gir barnehagen noe mer innendørs boltreplass. Førskolegruppa benytter grendehuset/salen som avdeling dette barnehageåret. Barnehagen har i barnehageåret 20/21 24 ansatte fordelt på 22,3 årsverk. Det er fordelt på 1 enhetsleder, 1 merkantil, 7 pedagogiske ledere, 2 spesialpedagoger, 7 fagarbeidere, 3 assistenter, 1 praksiskandidat og 2 lærlinger.

Fra 1.08.18 ble barnehagen ressursbarnehage. Denne organiseringen skal ivareta barn med rettigheter etter barnehagelovens §§19 a, g og h (rett til tilrettelegging, spesialpedagogisk hjelp, tegnspråk og ASK (alternativ og supplerende kommunikasjon). Med riktig kompetanse og høyere bemanning mener vi at vi over tid vil kunne bygge kompetanse, og i større grad kunne legge til rette for det enkelte barn.

Vi har de siste årene hatt fokus på videreutviklingen av ressursbarnehagen. Vi erfarer nå at omstilling er godt implementert og vi tilbyr et godt pedagogisk og spesialpedagogisk tilbud til alle barn. Sammen med de to andre ressursbarnehagene i kommune, Tristilbakken og Løvenstad, har vi vært så heldige å bli valgt av utdanningsdirektoratet til å delta i prosjektet «Inkluderende praksis i barnehagen». Bakgrunnen for prosjektet er Meld. St. 6(2019-2020), Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og sfo. Vi jobber i tett samarbeid med PPT i kommunen og forskingsmiljø. Det er likevel de indre tiltakene og den enkeltes ansattes holdninger og praksis som i bunn skaper en god inkluderende praksis. Vi sikrer dette m.a. i valg av metodikk, og vi er i ferd med å bygge kompetanse og benytte «skoggruppemodellen» og «skrivendans».

Heimen barnehage skal være et sted der alle føler tilhørighet og kan bidra inn i fellesskapet.

Mangfold verdsettes og alle har sin naturlige tilhørighet, og ingen betegnes som inkludert.

Barnas behov for omsorg og lek ivaretas av nærværende ansatte. Heimen ressursbarnehage har gjennom de siste årene hatt økt fokus på oppmerksomt nærvær. Dette er ment som en metode for å støtte de ansatte til å være tydelige og tilstedeværende, sikre at barna får mulighet til å senke tempoet og få nødvendig hvile i løpe av barnehagedagen og støtte barna å starte, verne og videreutvikle leken. Dette henger nøye sammen med utvikling av barn- og ansattes relasjonskompetanse og å møte mennesker ut fra der de er. Nytt av året er at barne-yoga tilbys til barna. Alle ansatte får kompetanse i dette.

Vår visjon:

Barnehagen med det store hjertet

For de ansatte i Heimen ressursbarnehage innebærer dette at miljøet bærer preg av anerkjennelse av den enkelte, inkludering, medvirkning, verdighet og respekt. Barna blir møtt med omsorg og raushet, og barnehagedagen gjenspeiler lek, humor og medvirkning.

Om Rælingsbarnehagen

Rælingsbarnehagen er et nettverk bestående av alle de 9 kommunale barnehagene i kommunen. Ambisjonen til Rælingsbarnehagen:» Rælingsbarnehagen utgjør en stor forskjell i barnas utvikling ved å sikre at alle barn som går i barnehagen opplever et inkluderende barnehagemiljø og har gode vilkår for trivsel, vennskap, lek og læring!»

Meningen med nettverket er å heve kvaliteten i barnehagene gjennom felles arbeid med kompetanseutvikling, felles faglige satsningsområder, standarder og verktøy for pedagogisk praksis slik at vi sikrer god kvalitet og fremstår som helhetlig. Sammen har vi derfor utviklet felles pedagogisk plattform og et felles verdissyn for å kunne ivareta Lov om barnehagen og forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Vår pedagogiske plattform

Menneskesyn:

Alle mennesker er unike, har egne tanker og følelser, og skal møtes som subjekt. Vi ser barnehagen i den sosialpedagogiske tradisjonen som har *hele barnet* som utgangspunkt; «children as beings». Med utgangspunkt i barnas interesser, kunnskaper og ferdigheter gir barnehagen mulighet for deltaking, utvikling, erfarings- og meningsskaping. Slik blir barnet selv en sosial aktør, som aktivt medvirker og konstruerer sin barndom – barndommen har egenverdi.

Læringssyn

Den norske barnehagen bygger på en tradisjon med dialog, undring og utforskning i det pedagogiske arbeidet. Omsorg, lek, læring og danning skjer i alle barnehagens hverdagsaktiviteter. Vi har lek i læring og læring i lek. Til hvert av *rammeplanens* syv fagområder er det formulert mål for barnas opplevelser og læring. Disse målene er formulert som prosessmål. Arbeidsmåtene i barnehagen er temabasert og tverrfaglig – fagområdene opptrer sjelden isolert.

Barnehagens fokus er å skape meningsfulle hverdager med lek, læring, utvikling og danning i gode her-og-nå-situasjoner. På denne måten oppnår vi sosialt kompetente, trygge, nysgjerrige og vitebegjærlige barn som er praktisk selvgående, i stand til å ta egne avgjørelser og ta imot læring – barna utvikler en beredskap for læring og utvikling (Lillemyr, 2004).

Personalet i Rælingsbarnehagen skal starte, verne og videreutvikle barnas lek (Melaas, 2013) gjennom aktiv tilstedeværelse, inne og ute. Kvaliteten på de voksnes handlinger er avgjørende, og alle skal jobbe i samme retning.

Barnehagen er en unik arena for sosial læring, som ikke forekommer noe annet sted. Sosial og språklig læring er viktig. Å utvikle sosial kompetanse betyr å utvikle ferdigheter som barna trenger for å handle kompetent i en sosial sammenheng. Personalet skal legge til rette for fellesskap og vennskap og barna skal støttes i å mestre motgang og håndtere utfordringer. Slik bygges det et fundament i barnets hjerne for livslang læring.

Våre verdier og hva det betyr for oss

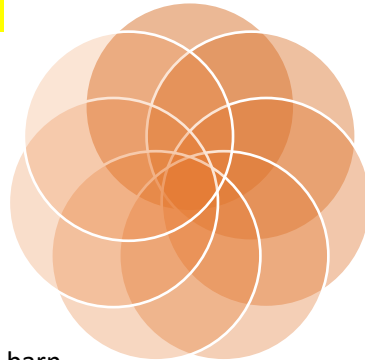
Respekt – Ansvarlighet – Redelighet

Respekt for enkeltmennesket

· barna medvirker i hverdagen

· vi lytter til barnas meninger

· vi ser at alle barn er unike, og respekterer deres ulikheter

· vi tar barna på alvor

· vi viser barna ubetinget anerkjennelse

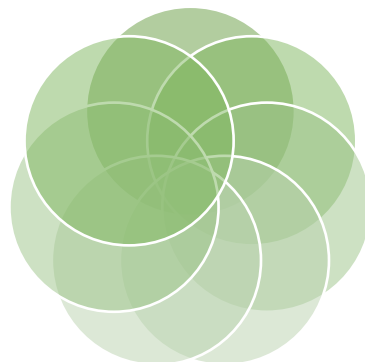
· vi snakker *med* barna og ikke over hodet på dem

Ansvarlighet

· vi lærer barna sosial kompetanse

· vi lærer barna å ta ansvar selv

· vi er forberedt og engasjert når vi kommer på jobb

· vi viser omsorg

· vi sørger for at dagene har faglig innhold og at barna lærer gjennom lek

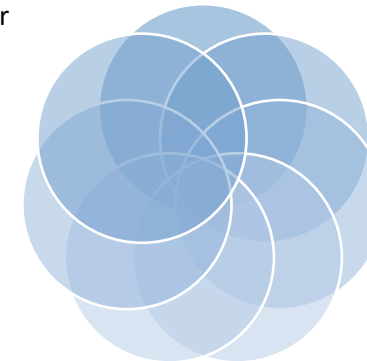
· vi er bevisst vår definisjonsmakt og vår påvirkning på barna

Redelighet

· vi gjør det som er best for barnet

· vi er bevisst etiske dilemmaer i hverdagen

· vi er lojale og overholder taushetsplikten

· vi gir av oss selv betingelsesløst

· vi er til å stole på og holder det vi lover

· vi sier det som det er og er ærlige med foreldrene

Mål fra kommunens handlingsprogram og Strategi for barnehageeier

Rælingen kommune har et handlingsprogram som gjelder for hele kommunen. Handlingsprogrammet er et styrende dokument for barnehagen da våre satsningsområder velges ut ifra tematikk i handlingsprogrammet. Verdien RAR og den pedagogiske plattformen til Rælingsbarnehagen skal alltid ligge til grunn for arbeidet som gjøres i barnehagen. Slik skapes en organisasjonskultur basert på helhetsforståelse, og en felles retning for barnehagene med felles mål.

Områder i handlingsprogrammet som omhandler barnehagene;

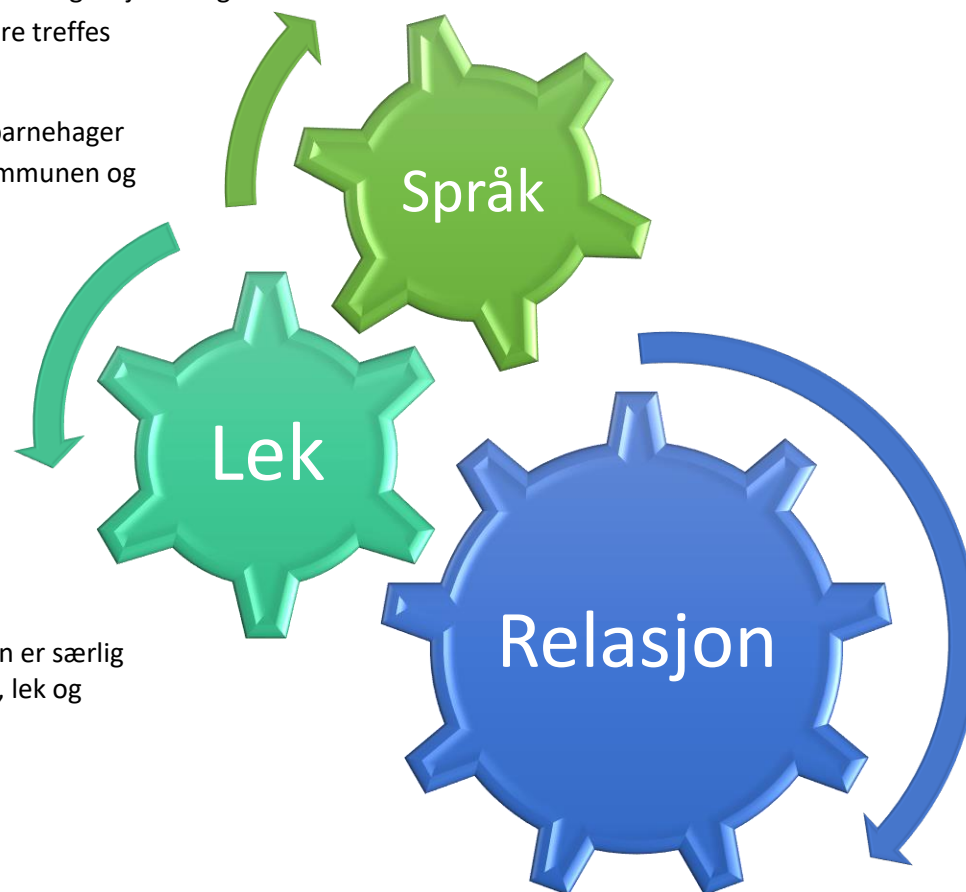
- Skal arbeide for at miljøet i barnehagene fremmer helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold.
- Skal ha holdningsskapende arbeid på de arenaene der de fleste innbyggere treffes

Kompetanseutvikling i barnehagene

Det utarbeides, på bakgrunn av dette, årlig en kompetanseplan for kommunale barnehager i Rælingen. Planen er forankret i den overordnede kompetansestrategien for kommunen og i Strategi for barnehageeier 2018-2021. Dette er en viktig del av å tilfredsstille lovkravene til utdannet personale samt å styrke forutsetningene for å utvikle kvaliteten i barnehagene. Kompetansetiltakene i planen skal bidra til å styrke personalets kompetanse i arbeidet med å omsette barnehagelovens formålsbestemmelse i barnehagens arbeid. Strategi for barnehageeier gir føringer for prioritering av barnehagenes pedagogiske utviklingsarbeid i 2020/2021. Barnehagene skal jobbe med å styrke kvaliteten på relasjonene i barnehagen, mellom barna og mellom barn og voksne.

Kjerneområdene språk, lek og relasjon

Kvaliteten på relasjonene og samhandling mellom voksne og barn og mellom barn er særlig viktig for barnas trivsel, utvikling og læring. Personalets arbeid med barnas språk, lek og relasjoner er derfor definert som kjerneområder for Rælingsbarnehagen.

Våre mål for kjerneområdene for barnehageåret 2020-2021

Lov om barnehagen (2017) sier at barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter. For å synliggjøre hvordan vi skal ivareta dette, har vi valgt ut følgende mål for kjerneområdene våre for dette barnehageåret.

Inkluderende praksis	Lek	Relasjonskompetanse	Språk
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sosial inkludering - Ansatte tilpasser barnehagens miljø til mangfoldet blant barn, og gir alle mulighet til å delta aktivt i fellesskapet. ✓ Psykisk inkludering - Ansatte skal sikre at det enkelte barn skal ha en opplevelse av inkludering 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ De ansatte tilrettelegger det fysiske miljøet for å ivareta alle barns mulighet til medvirkning og initiativ. ✓ De ansatte skal verne og videreutvikle leken. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ De ansatte gir barna støtte og veiledning i samspill, og fremmer utviklingen av et inkluderende barnehagemiljø. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ De ansatte skal legge til rette for at alle barn møter et rikt og stimulerende språkmiljø. ✓ Det legges til rette for at alle skal kunne kommunisere ut fra egne forutsetning
<p>Noen av våre tiltak for å oppnå dette:</p> <p>Ansatte legger til rette for et miljø hvor alle har mulighet til å medvirke og bidra inn i fellesskapet</p> <p>Ansatte ser det enkelte barn, imøtekommer behov og bidrar til mestringsopplevelser; vi blir til i møtet med andre</p> <p>Alle barn møtes som enkeltpersoner og som en del av en gruppe</p> <p>Bruk av skoggruppemodellen (PLAGG)</p>	<p>Noen av våre tiltak for å oppnå dette:</p> <p>Det fysiske rom har en utforming som legger til rette for at alle barn kan være aktivt deltakende i hverdagssituasjoner og lek</p> <p>Bruk av skrivedans</p> <p>Bruk av skoggruppemodellen</p> <p>Barna medvirker til å utvikle lekemiljø</p> <p>Ansatte er støttende stilas for å sikre alle barns deltakelse i lek</p> <p>Ansatte ivaretar alle barns medvirkning og initiativ ut fra den enkeltes forutsetninger</p>	<p>Noen av våre tiltak for å oppnå dette:</p> <p>Erfare og lære å kunne gjenkjenne følelser hos seg selv og andre</p> <p>Barne-yoga brukes for å ivareta hvile og positiv bevissthet til seg selv og andre</p> <p>Erfare og lære hvordan vise respekt og toleranse</p> <p>Det produseres og benyttes sosiale historier</p> <p>Alle ansatte er kjent med og praktiserer elementer fra ICDP; 8 temaer for godt samspill</p>	<p>Noen av våre tiltak for å oppnå dette:</p> <p>Støtte opp om god verbal og nonverbal språkutvikling gjennom aktiv bruk av ASK</p> <p>Aktiv bruk av sosiale historier for å styrke barns språk knyttet til abstrakter som følelser, tanker, samspill</p> <p>Bruk av skrivedans</p> <p>Bruk av skoggruppemodellen (PLAGG)</p> <p>Ansatte er bevisste hvordan de er språklige rollemodeller og fremmer et rikt og stimulerende språkmiljø.</p>

	<p>Dans for alle 4-åringne med kulturskolen</p> <p>Musikk for alle med kulturskolen</p>		<p>Aktiv bruk av sang, musikk og rytmikk</p> <p>Ansatte gir støtte og tid til at barna får uttrykt seg ut fra sine forutsetninger</p>
--	---	--	---

Barnehagens formål og innhold

Rammeplan (2017) sier at;

«Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.» I Rælingsbarnehagene har vi fokus på personalets rolle i arbeidet med barnehagens formål og innhold.

Rammeplanen (2017) fremhever at alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold. Dette innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Det er personalet som skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø, slik at barna skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Videre i denne årsplanen vil vi beskrive hvordan vi i Heimen ressursbarnehage ivaretar dette.

Mål: Heimen ressursbarnehage skal ivareta barnas behov for omsorg og fremme danning

Omsorg og danning er komplementære begrep til lek og læring. Måten barnet blir møtt på danner grunnlaget for barnets utvikling av egen omsorgskompetanse, og dermed også relasjonell kompetanse som trengs i både lek og lærings situasjoner gjennom hele livet. Danning til det demokratiske samfunnet innebærer et fokus på å utvikle barn som ansvarlige samhandlende aktører heller en lydige «brikker» som gjør som fortalt. *Danning skal sette barn i stand til å tenke selv, søke kunnskap, reflektere over - og vurdere vedtatte sannheter, stille spørsmål og yte motstand på egne og andres vegne* (Anne Skjeldrup, barnehagekonferansen 2014). Rælingsbarnehagen har kompetanseheving av personalets relasjonskompetanse som hovedsatsing i 2018-2020 for å istandsette personalet til å ivareta dette på en god måte. Dette i forlengelse av utviklingsarbeidet «Blikk for lek» som Rælingsbarnehagen gjennomførte i 2014 -2018.

Hvordan:

Den ansatte har en praksis som:

- gjenspeiler et inkluderende fysisk og sosialt miljø, der omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg står sentralt.
- åpner opp for og møter barns undring og spørsmål med nysgjerrighet, og legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- ivaretar barnets behov for fysisk omsorg, herunder også behov for ro og hvile. Yoga brukes aktivt som metodisk tilnærming
- styrker barnets utvikling av tillit til seg selv og andre, gjennom å tilrettelegge for meningsfulle opplevelser
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikheter som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring

Mål: Heimen ressursbarnehage skal ivareta barnas behov for lek

Lekens egenverdi skal anerkjennes, og barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både inne og ute. Personalet i Rælingsbarnehagen hjelper med å starte, verne og videreutvikle barnas lek (Melaas, 2013) gjennom aktiv tilstedeværelse. Vi støtter oss på Terje Melaas sin litteratur i dette arbeidet, hvilket vi brukte under utviklingsarbeidet «Blikk for lek» og har blitt med oss videre. Barnas lek utvikler seg gjennom hele barnehagelivet: Når barna starter i barnehagen skal de møtes på sine invitasjonsrablinger, etter hvert hjelpes til å etablere lekerutiner og oppleve å kunne være i god rollelek med sine venner før de er ferdig med barnehagelivet. «Blikk for lek».

Hvordan:

Den ansatte har en praksis som:

- bygger på kompetanse «rommet som det tredje pedagog», hvor organisering av rom, tid og lekemateriell skal inspirere til ulik type lek og sikre at alle barn kan medvirke
- gir meningsbærende innhold for alle barn, og skaper grunnlag for å etablere og videreutvikle lek. Skoggruppemodellen/PLAGG benyttes som metodisk tilnærming
- sikrer at barn får veiledning og støtte for å forebygge uheldige samspillsmønstre, samt gripe inn om dette oppstår

Mål: Heimen ressursbarnehage skal fremme vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å kunne fungere godt sammen med andre. Dette innebærer utvikling av ferdigheter, kunnskaper og holdninger som bidrar til å etablere, utvikle og vedlikeholde sosiale relasjoner. I Rælingsbarnehagen skal alle barn få erfare å være betydningsfulle for fellesskapet. Å utvikle sosial kompetanse betyr å utvikle ferdigheter som for eksempel empati og samarbeid. Disse ferdighetene hjelper barna til å handle kompetent i en sosial sammenheng. Personalet skal støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.

Hvordan:

Den ansatte har en praksis som:

- støtter barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og beholde venner
- forbygger, stopper og følger opp diskriminering, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre jfr. endringen i barnehageloven og handlingsplan som utarbeides for dette
- støtter barna i å ta andres perspektiv, og medvirke til å utforme normer for samhandling

Mål: Heimen ressursbarnehage skal fremme læring

De viktigste lærings situasjonene i en barnehage oppstår i daglig samspill, lek og vennskap mellom barn, og i samspillet mellom voksne og barn. I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Hvordan:

Den ansatte har en praksis som:

- ivaretar et inkluderende fellesskap og legger til rette for at alle barn kan bidra i egen og andres læring
- følger barnas interesser og engasjement og legger til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter. Skoggruppemodellen/tankekart er en metodisk tilnærming, som støtter opp om barns initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, lærelyst og tiltro til egen mestring
- sørger for at alle barna får rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser
- sikrer kommunikasjon som ivaretar barnets utvikling. ASK benyttes for alle barn som en integrert kommunikasjonsform

Mål: Heimen ressursbarnehage skal fremme kommunikasjon og språk

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Dette er bakgrunnen for at Rælingsbarnehagen har språk som et av sine kjerneområder, da vi vet at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. Gjennom dialog, samspill og aktiviteter får barna god språkstimulering, der barna støttes i å medvirke, lytte og forstå

Hvordan:

Den ansatte har en praksis som:

- sikrer at alle barn kan uttrykke seg og bidra i fellesskapet ut fra sin modning og sine forutsetninger. ASK benyttes for alle barn som en integrert kommunikasjonsform
- anerkjenner og responderer på barnas verbale og non-verbale uttrykk
- involverer og sikrer deltakelse i samspill og samtale for alle barn
- støtter barn som har kommunikasjonsvansker, er lite språklig aktive eller har en sen språkutvikling. Å være en god rollemodell og bruk av ASK gir støtte i all kommunikasjon

Medvirkning i barnehagen

Ifølge Lov om barnehagen og rammeplan for barnehagen, har både barn og foreldre rett til medvirkning i barnehagen. Det betyr at det skal legges til rette for at barn og foreldre kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Medvirkning er ikke noe som vi gir som «gave», men en forståelse og praksis som gjenspeiler en holdning om at alle mennesker skal ha mulighet til å bidra inn i det fellesskapet det er en del av. Konkret for barna kan det bety hvordan rommene er utformet, hvordan leker står plassert, hvordan vi kommuniserer og hvordan vi legger til rette for og møter barnas innspill, tanker og følelsesuttrykk.

Barn og foreldres medvirkning	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. ✓ Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene ✓ For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet ✓ Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. ✓ Barnehagen må observere og følge opp alle barns ulike uttrykk og behov.
<p>Noen av våre tiltak for å oppnå dette:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Foreldremøter og tilbud om foreldresamtaler to ganger årlig - Samarbeidsutvalg - Årlig sommerfest - Foreldretreff/morgenkaffe - IST Direkte som kommunikasjonsplattform - Daglig kontakt i bringe- og hentesituasjon - Kort vei mellom foreldre og barnehageleder 	<p>Noen av våre tiltak for å oppnå dette:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Månedlig planlegging av det pedagogiske innholdet - Observere barnas lek og interesser og ta det med inn i planleggingsarbeidet - Tilbakeblikk på arbeid som er gjort som også brukes til videre planlegging - Bruke barnas ord og uttrykk, innspill og ideer i planleggingen av det pedagogiske innholdet - Systematiske fokus på relasjon voksen-barn, for å sikre en sunn praksis som gjenspeiler holdninger om den enkeltes medvirkning

Overganger for barn og foresatte i barnehagen

Livet består av mange overganger. Den aller største, for et lite barn og barnets foreldre, er overgangen fra det trygge livet hjemme med mor/far, til barnehagen. Når barnet begynner i barnehagen, skal derfor personalet sørge for tett oppfølging slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. Barn som kommer fra andre barnehager skal også gjennom en overgang hvor nye relasjoner skal knyttes og trygghet skal etableres. Når de minste barna i barnehagen skal ta overgangen fra liten- til storbarnsavdeling, så er det en overgang som innebærer en endring i barnas rutiner og trygge rammer. Overgangene i barnehagen avsluttes med skolestart, hvor barnehagen og skolen/SFO sammen sikrer en naturlig og trygg overgang.

Hjem - barnehage	Innad i barnehagen	Barnehage - skole
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Barnehagen skal, i samarbeid med skolen, legge til rette for barns overgang fra barnehage til første klasse og eventuelt skolefritidsordning.
<p>Våre tiltak for å oppnå dette:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Foreldremøte med nye foreldre mai/juni tema; Informasjon om barnehagen, ICDP og tilvenning ✓ Hjemmebesøk ev trilletter med ped.leder rett før oppstart ✓ Mail med informasjon om avdeling, rutiner, ansatte, om tilvenning, bilde av ansatte ✓ Oppstartsamtale med ped.leder 	<p>Våre tiltak for å oppnå dette.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Delta på deler av dagen på barnets nye avdeling fra ca medio april ✓ Foreldresamtale med ped.leder på ny avdeling ✓ Avklare med foreldre vedr behov for tilvenningstid med kortere dager 	<p>Våre tiltak for å oppnå dette:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Barnehagen har jevnlig samarbeidstid med Rud skole vedr skolestart (systemnivå) ✓ Barnehagen melder til skolen i samråd med foresatte, vedr barn med behov for særlig tilrettelegging året før skolestart ✓ To foreldremøter i Rud-skolekrets året før skolestart ✓ Lesestunder og andre samlinger på Rud skole ✓ Fotballturnering for førskolebarna (utgår høsten 2020 pga korona) ✓ Informasjon og overføringssamtale mellom barnehage og skole i samråd med foresatte

Vurderingsarbeid i barnehagen

Rammeplan for barnehagen, 2017, sier;

Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven, rammeplanen og i forskning.

Planlegging, dokumentasjon og vurdering

- ✓ Barnehagens pedagogiske virksomhet skal planlegges, dokumenteres og vurderes
- ✓ Barnehagen skal sørge for et miljø med medvirkning fra barn, foreldre, ansatte og eier
- ✓ Barnegruppens og det enkelte barns trivsel og utvikling skal observeres og vurderes fortløpende

Noen av våre tiltak for å oppnå dette:

- Periodeplaner (f.eks. månedsplaner)
- Månedsbrev med oppsummering av foregående måned og som sier noe om neste periode
- Dokumentasjon gjennom blant annet dagsrapport, ukesrapport, bilder, skapende aktivitet, barnesamtaler
- Møter (planleggingsdager, personalmøter, avdelingsmøter, pedagogmøter, ledermøter)
- Samarbeidsmøter med eksterne (tverrfaglige møter, kontakttid med PPT og andre naturlige samarbeidspartnere)
- Ståstedsanalysen for barnehager brukes som basis for utviklingsarbeid
- Barnas innspill og ideer, meninger og betraktninger vektlegges gjennom barnesamtaler og samlingsstunder

Vurderinger, observasjoner og kartlegging er grunnlaget sammen med pedagogisk-/spesialpedagogisk kompetanse for tiltak og utvikling på individ- og systemnivå. Dette kommer til uttrykk i plandokumenter på individ- og systemnivå.

Merkedager gjennom året

Måned	Aktiviteter	Dato	Måned	Aktiviteter	Dato
Juli	Sommerferie med egen plan		Januar	Planleggingsdag Skrivedans Musikk for alle (torsdager uke 3,4,5) Vennskap Vinter og snø	02.01.
August	Planleggingsdag 	17. – 18.08	Februar	Samefolkets dag SU-møte Fastelavn og Karneval Vinterferie i skolene Vinter og snø	6.02. 10.02. 12.02. Uke 8
September	Brannvernuke SU-møte Høstferie i skolen Om å høre til og bli sett Naturen	Uke 38 24.09. Uke 40	Mars	Barnehagedagen Klima og miljø Påskevandring Påskeferie Vår verden	9.03. 29.3.- 5.04.
Oktober	Barnehageteateret viser Prøysen Verdensdagen for psykisk helse Refleksdagen FN-dagen 24.10. Om å høre til og bli sett Naturen	Uke 41 10.10. 15.10 26.10.	April	Vår verden	
November	Dans for 4-åringer onsdager 13.30 – 15 (uke 45 – 2) SU-møte Skrivedans Vennskap og fellesskap	19.11.	Mai	Mai-feiring SU-møte Planleggingsdag Åpent hus for nye barn	14.05. 27.05. 14.05.

Desember	Desemberglede Lucia Nissefest 	11.12 16.12	Juni	Planleggingsdag Sommerfester for store og små Foreldremøte nye foreldre